

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XLIX. — Izdan in razposlan dne 20. julija 1899.

Vsebina: (Št. 121—123.) 121. Državna pogodba med Avstrijsko-Ogrskim in med nemško državo o napravi železniške zveze od Tannwalda v Petersdorf. — 122. Razglas o podaljšbi roka za začetek obrata na lokalni železnici Novi dvor—Bezdržice. — 123. Razglas, da se je ustanovilo okrajno glavarstvo v Gmündu na Niževavstrijskem.

121.

Državna pogodba z dne 5. novembra 1898. l.

med Avstrijsko-Ogrskim in med nemško državo o napravi železniške zveze od Tannwalda v Petersdorf.

(Sklenjena na Dunaju dne 5. novembra 1898. l., po Njegovem c. in kr. apostolskem Veličanstvu pritrjena na Dunaju dne 5. decembra 1898. l., pritrđili sta se izmėnili na Dunaju dne 16. decembra 1898. l.)

M i F r a n c J o Ź e f P r v i,
po milosti BoŹji cesar avstrijski,
 apostolski kralj ogrski; kralj češki, dalmatinski, hrvaški, slavonski, gališki, vladimerski in ilirski; nadvojvoda avstrijski; vėliki vojvoda krakovski, vojvoda lotarinški, saleburški, štajerski, koroški, kranjski, bukovinski, gorenje-šleški in dolenje-šleški; vėliki knez erdeljski; mejni grof moravski; pokneŹeni grof habsburški in tirolski itd. itd. itd.

dajemo na znanje in poročamo:

Ker je med Našimi pooblašćenci in med pooblašćenci Njegovega Veličanstva nemškega cesarja in kralja pruskega zato, da se napravi železniška zveza od Tannwalda na Češkem v Petersdorf na pruskem Sleškem, bila dne 5. novembra 1898. l. na Dunaju podpisana pogodba, ki slóve od besede do besede takó:

**Njegovo Veličanstvo cesar avstrijski,
kralj češki itd. in apostolski kralj ogrski**

in

**Njegovo Veličanstvo nemški cesar, kralj
pruski, v imenu nemške države,**

sta se dogovorila, da se uredé razmere med Avstrijo in Pruskim, skleniti pogodbo radi nadaljnje železniške zveze, ki jo je napraviti med tema dvema državama, in sta v ta namen imenovala za pooblaščenca:

**Njegovo Veličanstvo cesar avstrijski,
kralj češki itd. in apostolski kralj ogrski:**

Svojega sekcijškega načelnika v c. kr. ministrstvu za železnice Ludovika Wrba,

Svojega ministrskega svetnika v c. kr. ministrstvu za železnice Karola Wurmba,

Svojega ministrskega svetnika v c. kr. finančnem ministrstvu drja. Friedricha barona pl. Raymonda,

Svojega sekcijškega svetnika v c. kr. ministrstvu za železnice drja. Zdenka viteza Försterja,

Svojega sekcijškega svetnika v c. kr. ministrstvu za železnice drja. Avgusta Weeberja,

Svojega sekcijškega svetnika v c. kr. finančnem ministrstvu Adolfa Gerstendörferja

in

**Njegovo Veličanstvo nemški cesar, kralj
pruski:**

Svojega ministrskega ravnatelja, pravega tajnega višega vladnega svetnika drja. Pavla Mickeja,

Svojega tajnega višega finančnega svetnika Julija Rathjena,

Svojega tajnega legacijskega svetnika Franca pl. Aichbergerja,

Svojega tajnega višega finančnega svetnika Friedricha Lehmana,

Svojega tajnega višega stavbnega svetnika Balduina Wiesnerja,

Svojega tajnega finančnega svetnika Gustava Lacomija,

ki so sporočivši in vzajemno pripoznavši svoja pooblastila, dogovorili in sklenili nastopno pogodbo, pridržavši pritrnilo.

Člen I.

Vladi v začetku oznamenjenih držav sta se dogovorili, dopustiti železniško zvezo od Tannwalda čez obojestransko mejo v Petersdorf ter ukreniti, da se gradnja izvrši in obrat začne v času, povedanem v členu II.

Člen II.

Cesarka kraljeva avstrijska vlada ugotovi izvršitev med obstoječo postajo Tannwald in bodočo obratno menjalno postajo (člen XV) ležeče proge v členu I oznamenjene železnice ali s podelitvijo dopustila po določilih te pogodbe ali jo na podstavi zakonitega pooblastila, ki ga je dobiti, in izpolnivši tiste pogoje, od katerih bi se naredila gradnja te proge zakonito odvisna, izvrši sama na svoj račun.

Dotični svoj sklep naznani do konca leta 1899. kraljevi pruski vladi in označi hkratu čas, do katerega bode zgradba avstrijske proge gotova, ki jo je kolikor moči pospešiti in najpozneje v dveh letih in pol, računaje od dne gorenjega sporočila, izvršiti tako, da bo pripravna za obrat.

Da se bode držala tega roka, ugotovi cesarska kraljeva avstrijska vlada, ako bode dodelila dopustilo s primernimi dopustilnimi določili in bode silila podjetje, ki vodi gradnjo, ako pa bode država sama izvršila gradnjo, s potrebnimi upravnimi odredbami.

Kraljeva pruska vlada, kar se tiče nje, izjavlja, da je pripravljena izvršiti stično progo v členu I oznamenjene železnične proge od obratne menjalne postaje v Petersdorf na svoj račun.

Ona bode gradnjo pruskega kosa tako pripravila in pospeševala, da bode gradnja izvršena in se bode železnica mogla izročiti obratu brž ko moči, in to, ako moči hkratu, ko bode avstrijski kos dodelan in pripraven za obrat.

Člen III.

Posebno določiti železniško progo, ter celokupni črtež za gradnjo in načrte posameznega izdelovanja, vse to se pridržuje vsaki izmed obeh vlad, kar se tiče njenega ozemlja.

Mesto, na katerem prestopi železnica obojno državno mejo, naj se tanje določi na podstavi

načrtov, katere naj izdelajo dotične železniške uprave po tehničnih komisarijih.

Člen IV.

Železnica, ki jo je na novo narediti (člen I), naj dobi spočetka povsod samo en kolovoz. Ako bi se pozneje pokazala potreba, da se napravi drugi kolovoz na celi železniški progi, oziroma na posameznih njenih kosih, ali da se prve stavbe in obratne naprave kako drugače zgradé, če bi to bilo potrebno, da se nemoteno razvija promet, se bodeta visoki vladi, da se sporazumeta o tem, nadalje dogovarjali.

Svetla širina kolovozov naj znaša, kakor pri železnicah, ki so žnjo v stiku, 1.435 metra med šinama. Tudi v ostalem naj bodo razmerja sestave železničnih prog, ki jih je zgraditi, in njena obratna sredstva, oziraje se na eventualno rabo sestava zobčastih koles na posameznih kosih obojestranskih stičnih prog ugotovljena tako po enakomernih načelih, da je moči na obojestranskih železniških kosih vršiti vzajemni obrat, zlasti tudi da morejo obratna sredstva neovirano prehajati iz stičnih železnic in nanje, oziroma da se morejo vzajemno porabljeni.

Vozila, ki jih preskusi ena izmed obeh visokih vlad, se bodo pripuščala brez nove preskušnje tudi na železničnem kosu, ki teče v ozemlju druge vlade.

Člen V.

Obe visoki vladi se zavezujeta dopustiti, oziroma ukazati, da se železnica, ki jo je na novo zgraditi, na njenih koncih primerno s šinama zveže s sedanjimi stičnimi železnicami, da bodo mogla vozila prehajati.

Člen VI.

Cesarska kraljeva avstrijska vlada privoljuje, da kos, ležeč na avstrijskem državnem ozemlju, od obojestranske meje do bodoče obratne menjalne postaje (člen XV) zgradi in obratuje kraljeva pruska vlada sama.

Obe visoki vladi privoljujeta tudi, da se v členih I in II ozamenjeni obojestranski stični progi do stičnega mesta na obojestranski meji, in pa eventualno nameravano krilo od kakega pripravnega mesta avstrijske stične proge v Rohlice in Starken-

bach, v kolikor bi se to potrebno pokazalo iz tehniških ali stavbnih ekonomskih ozirav, vodi v posameznih kratkih delnih kosih čez ozemlje sosedne države.

Natančnejša določila za to se pridružujejo porazumni določitvi po tehniških komisarijih obeh visokih vlad; pri tem naj oziraje se na majhno razsežnost in nesamostalnost teh železniških kosov veljajo vse zakonito dopustne olajšave in uprostitve.

Da se pridobé v napravo železničnih prog, ozamenjenih v tem členu, potrebna zemljišča, dodeliti je podjetnikom v vsakem obeh državnih ozemljih pravico razlastitve po vsaki čas tam veljajočih zakonitih določilih.

Člen VII.

Polna deželna vrhovna oblast (torej tudi izvrševanje pravosodne in policijske oblasti) se izključno pridržuje gledé železničnih kosov, prestopajočih obojestransko mejo, na vsakem obeh ozemljih dotični teritorijalni vladi.

Člen VIII.

Visoki vladi si pridružujeta, da v izvrševanje vrhovnih in nadzorovalnih pravic, ki jima gredó o železnici, kolikor je teče po njenem ozemlju in v obratu po njej, postavita komisarije, ki bodo razmerja svojih vlad do železničnih uprav zastopali v vseh tistih slučajih, kateri niso taki, da bi se pristojna deželna oblastva poprijela naravnost svojih ali policijskih del.

Člen IX.

Ne kraté vrhovne in nadzorovalne pravice visokih strank pogodnic o železničnih kosih, kar jih gre po njenem ozemlju, in o dotičnem obratu imela bode izvrševanje najviše nadzorne pravice o železničnih upravah, ki oskrbujejo obrat, v obče tista vlada, v koje ozemlju imajo one svoj sedež.

Člen X.

Železniško policijo bodo izvrševali, dokler se drugače ne ukrene, uradniki železniške uprave pod nadzorstvom oblastev, pristojnih za to v vsakem obeh ozemljih, po predpisih in načelih, veljajočih za vsako ozemlje.

Člen XI.

Ako kak avstrijski podjetnik v pruskem ozemlju ali kak nemški podjetnik v avstrijskem ozemlju povsem ali deloma prevzame ali bi v bodoče prevzel gradnjo, oziroma obrat železničnih prog, ki so predmet te pogodbe, se mora gledé vseh zahtev odškodnine, ki izvirajo iz naprave in iz obrata železnice, podvreči zakonom in sodni oblasti države, v kateri se je naredila škoda, ako zahteva odškodnine ne izvira iz vozníštva, sklenjenega z obratujočo železniško upravo ali s kako drugih železnic, ki so se udeležile prevoza.

Člen XII.

Državljeni ene visokih strank pogodnic, ki jih morda namestijo železniške uprave za obrat železniških prog v ozemlju druge stranke, ne izstopijo radi tega iz podaniškega razmerja svoje domovine.

Vendar naj se za mesta lokalnih uradnikov, izvzemši načelnike kolodvorov, telegrafske in take uradnike, ki pobirajo novce, kolikor je moči osebe jemljejo iz domačih državljanov.

Vsi uradniki so brez razlike, kje so nameščeni pri železnici, gledé disciplinarnega postopka podvrženi samo oblastvu, ki jih je namestilo, v ostalem pa zakonom in oblastvom države, v kateri imajo svoje stanovališče.

Člen XIII.

Da ustanovi in odobri vozne črteže in tarife, se pridržuje tisti vladi, v koje ozemlju ima obratujoča železniška uprava svoj sedež.

Člen XIV.

Pogodbena določila, obstoječa vsaki čas v olajšavo mejsebojnega železniškega prometa med nemško državo in Avstrijsko-Ogrskim, zlasti torej določila členov 15—18 trgovinske pogodbe z dne 6. decembra 1891. l., kakor dolgo ima veljavo, veljajo tudi za železniški stik, zagotovljen s to pogodbo.

Obe visoki stranki pogodnici se zavezujeta delati na to,

1. da se na železnici, ki je predmet te pogodbe, kolikor moči v stik k vlakom sosednih železničnih prog uvedeta vsaj dva vlaka za odpravljanje oseb na dan v obeh smereh in za promet blaga toliko vlakov, kolikor jih je potrebno, da se zmaguje promet, in pa da se drugačne obratne naredbe uredé prometnim koristim primerno;

2. da obratujoče železniške uprave udeleženih železnic ne ugovarjajo, ako se uvede direktna odprava v prometu oseb in blaga med železnicami, za katere se gre, in med sosednimi železniškimi progami, če bi obe visoki vladi izjavili, da želita to v korist prometa.

Člen XV.

Obrat na železnici, ki se napravi, naj se menja na postaji, ki jo je narediti na Avstrijskem blizu Ober-Polauna (Grünthal) in koje napravo in uredbo določijo tehniški komisarji v zvezi s sporazumno ustanovitvijo prehodnega mesta na meji, omenjeno v členu III, na podstavi projekta, ki ga izdelala udeležena avstrijska železniška uprava.

Za napravo in opremo menjalne postaje so merodajna v Avstriji veljajoča načela.

Uredbe gradnje in obrata, sestava vrhovne uredbe za dajanje znamenj na avstrijskem ozemlju ležeče proge od meje do menjalne postaje pa naj se ujemajo s tistimi uredbami, ki se v tem oziru odobré za stično progo, ležečo na pruskem ozemlju.

Člen XVI.

Cesarska kraljeva avstrijska vlada bode, ako se podeli dopustilo za progo, ležečo na njenem ozemlju, od koncesionarja terjala, da dovoli kraljevi pruski upravi državnih železnic skupno porabo mejne in menjalne postaje, ki se zgradi.

Enaka privolila dodeli cesarska kraljeva avstrijska vlada kraljevi pruski upravi državnih železnic neposredno v primeru, ako bi se gradnja avstrijske proge izvršila na državne stroške.

Člen XVII.

Gledé pogojev, s katerimi naj gre kraljevi pruski upravi državnih železnic pravica skupne

porabe bodočega menjalnega kolodvora, in zlasti gledé posebne odškodnine, ko jo je za to plačati lastninski upravi, se pridržuje dogovor med udeležnima obojestranskima železniškima upravama.

Ako ni sporazumljenja, naj se železniške uprave pokoré naredbam obeh visokih vlad, ki se skupno ukrenejo, prejemši poprej obvestilo.

Vsekako pa naj stroške za naprave in zgradbe, ki jih je zgraditi na menjalni postaji, vštévši službene prostore in stanovanja za železniško, carinsko, poštno, telegrafsko in policijsko upravo, v obsegu pogojenem z resnično potrebo železniškega prometa, povrne kraljeva pruska uprava državnih železnic, ki skupno porablja ta kolodvor, lastniku v gotovini po razmerju skupne porabe.

Do enakih načelih se ravna z razširjavami prvotnih železniških naprav, o katerih bi cesarska kraljeva pruska vlada spoznala, da so potrebne v korist prometa ali katere bi kraljeva pruska vlada morda rabila za svoje v tretjem odstavku omenjene službene stroke.

Člen XVIII.

Na mejni postaji, ki naj se združi z menjalno postajo, ki jo je napraviti na avstrijskem ozemlju, ustanovita obe strani, da se doseže v členu 8 trgovinske pogodbe z dne 6. decembra 1891. l. ozna-menjeni namen, vsaka po en mejni carinski urad z odpravnimi oblastmi, primernimi prometnim raz-meram.

Visoki vladi pogodnici izjavljata, da sta pri-pravljeni razširiti oblasti imenovanih carinskih uradov, kadar in v kolikor bi to zahtevala razširitev prometa.

Člen XIX.

Formalnosti carinskega pregledovanja in od-pravljanja popotniške prtljage, uvažanega in izvažanega blaga in pa carinskega nadzorovanja v členu 18, odstavkih 2 in 3 trgovinske pogodbe z dne 6. decem-bra 1891. l. omenjenega prehodnega prometa naj se ob svojem času še natančneje dogovoré po obojestranskih komisarijih.

Člen XX.

Določila o izvrševanju policije za potne liste in tujee, ki že obstojajo v železniškem prometu ali

se še-le dogovoré, naj veljajo za železniško zvezo, ki je predmet te pogodbe.

O uradnih oblastih policijskih uradnikov, ki jih kraljeva pruska vlada morda postavi na mejnem kolodvoru, se pridržuje poseben dogovor med viso-kima vladama. Dotično pogajanje naj se začne naj-pozneje tri mesece, predno se začne obrat na želez-nici, ki jo je zgraditi, ter naj se, kolikor se bode dalo, povsem dožene in sklene, predno se začne obrat.

Člen XXI.

Uredba poštna in telegrafske službe se prid-ržuje posebnemu dogovoru med obojestranskima poštnima in telegrafskima upravama.

Za primer, da bi bila po tem menjava obrata tudi za poštni obrat na tistem mestu, ki je po členu XV namenjeno za menjavo železniškega obrata, naj prevzame kraljeva pruska uprava držav-nih železnic obveznost, na kosu med obojestransko mejo in med menjalno postajo izvrševati ta obrat v prid cesarske kraljeve avstrijske poštna uprave.

Člen XXII.

Nobena obeh visokih vlad ne bode obratu na svojem ozemlju ležečih železniških kosov, v kolikor in dokler ga vodi železniška uprava druge dežele, naložila kakih drugih ali večih davščin nego so tiste, ki zadevajo tam v obče železniški obrat inozemskih železniških uprav.

Člen XXIII.

Ako bi se v primeru, da izvrši železniške kose, ki jih je zgraditi z avstrijske strani, kako privatno podjetje, pozneje izpremenile lastninske razmere te proge vsled nje odkupa ali pripada ali ako bi cesar-ska kraljeva avstrijska vlada sama prevzela obrat omenjene proge, ne da bi si pridobila njene lastnine, ostanejo, ne oziraje se na to, določila te pogodbe neizpremenjena v moči.

Kraljevi pruski vladi bodi na voljo dano pre-nosti pravice in dolžnosti, ki izvirajo zanjo iz te po-godbe, na nemško državo.

Člen XXIV.

Ta pogodba naj se obojestransko predloži Najvišemu odobrilo in pritrdilo, ki se izdado o tem, naj se kakor hitro moči izmenjata na Dunaju.

V dokaz tega so pooblaščenici pogodbo podpisali in pritisnili vsak svoj pečat.

Tako narejeno na Dunaju, dne 5. novembra 1898. l.

(M. P.) **Wrba** s. r.

(M. P.) **Wurmb** s. r.

(M. P.) **Raymond** s. r.

(M. P.) **Forster** s. r.

(M. P.) **Weeber** s. r.

(M. P.) **Gerstendörfer** s. r.

(M. P.) **Dr. Micke** s. r.

(M. P.) **Rathjen** s. r.

(M. P.) **pl. Aichberger** s. r.

(M. P.) **Lehmann** s. r.

(M. P.) **Wiesner** s. r.

(M. P.) **Lacomì** s. r.

Ko smo preskusili vse člene te pogodbe, smo jo potrdili in odobrili ter obetamo s Svojo cesarsko in kraljevo besedo za Se in za Svoje naslednike, da jo bodo po vsej njeni vsebini izpolnjevali in izpolnjevati dajali.

V potrdilo tega smo to listino svojeručno podpisali in ji dali pritisniti Svoj cesarski in kraljevi pečat.

Tako narejeno na Dunaju, dne 5. decembra v letu odrešitve sveta tisoč osemsto osemindesetem, Našega cesarjevanja petdesetem in prvem.

Franc Jožef s. r.

Agenor grof **Gołuchowski** s. r.

Na Najviše povelje Njegovega c. in kr. apostolskega Veličanstva:

Alexander vitez pl. **Suzzara** s. r.

c. in kr. sekcijski načelnik.

Spredej stoječa državna pogodba se razglašá z veljavnostjo za kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Na Dunaju, dne 4. julija 1899.

Thun s. r.

Kaizl s. r.

Di Pauli s. r.

Wittek s. r.

122.**Razglas ministrstva za železnice
z dne 12. julija 1899. l.**

o podaljšbi roka za začetek obrata na lokalni železnici Novi dvor—Bezdržice.

Na podstavi Najvišega pooblastila se je v §. 2 dopustilnice z dne 21. septembra 1896. l. (drž. zak. št. 193) ustanovljeni in z razglasom ministrstva za železnice z dne 26. septembra 1898. l. (drž. zak. št. 179) podaljšani rok za izvršitev in začetek obrata po lokalni železnici Novi dvor—Bezdržice podaljšal do 21. septembra 1901. l.

Witte s. r.

123.**Razglas ministrstva za notranje
stvari z dne 15. julija 1899. l.,**

da se je ustanovilo okrajno glavarstvo v Gmündu na Niževstrijskem.

Njegovo c. in kr. apostolsko Veličanstvo je z Najvišim sklepom z dne 17. aprila 1899. l., deloma izpremenjujé z ukazom ministrstva za notranje stvari z dne 10. julija 1868. l. (drž. zak. št. 101) razglašeno administrativno razdelitev nadvojvodine Avstrije pod Anižo, blagovolilo najmilostljiveje odobriti ustanovitev okrajnega glavarstva v Gmündu, koga uradni okraj obsegaj sodne okraje Litschau, Schrems in Weitra, katere je odločiti od sedanjih političnih okrajev Waidhofen ob Taji in Zwettl.

Okrajno glavarstvo Gmünd naj začne svoje uradovanje 1. dne oktobra 1899. l.

Thun s. r.

